

Sprawozdanie z działalności
Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich
w 2019 roku

Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich jest najstarszą i cieszącą się największym autorytetem organizacją dziennikarską w Polsce. Aktywnie uczestniczy w inicjatywach służących budowaniu państwa prawa i społeczeństwa obywatelskiego, budowaniu wolnych, niezależnych mediów.

Zgodnie z zapisem w Statucie SDP, Stowarzyszenie jest dobrowolnym, twórczo – zawodowym zrzeszeniem o celach niezarobkowych. Działa na mocy Ustawy o stowarzyszeniach. Obecnie liczy ok. 3 000 członków, skupionych w 16 oddziałach terenowych w największych miastach Polski. Część oddziałów posiada odrębną osobowość prawną.

SDP jest członkiem International Federation of Journalists z siedzibą w Brukseli oraz European Federation of Journalists (EFJ).

Stowarzyszenie prowadzi działalność statutową i gospodarczą. Podstawowe cele statutowe Stowarzyszenia to dbałość o rzetelne informowanie społeczeństwa za pośrednictwem mediów, wspieranie twórczości dziennikarskiej, dbałość o etykę zawodową dziennikarzy i ochrona ich praw. Członkowie SDP pracują w klubach twórczych, które mają formułę otwartą dla całego środowiska dziennikarskiego. Stowarzyszeniem kierują władze naczelne – w siedzibie SDP w Domu Dziennikarza w Warszawie oraz władze terenowe oddziałów SDP. W ramach SDP działa wyspecjalizowana jednostka Centrum Monitoringu Wolności Prasy, Pracownia Wolnego Słowa, agencja zatrudnienia dziennikarzy - Dziennikarska Samopomoc Koleżeńska /"DeSKa"/, poradnictwo prawne dla dziennikarzy. Stowarzyszenie wydaje nieprzerwanie od 1996 roku – obecnie w formule dwumiesięcznika - pismo skierowane do środowiska dziennikarskiego „Forum Dziennikarzy” oraz od roku 2010 portal www.sdp.pl.

W ramach działalności gospodarczej Stowarzyszenie prowadzi Dom Dziennikarza w Warszawie, który jest siedzibą SDP, a w nim Centrum Prasowe Foksal – profesjonalne miejsce konferencji prasowych, debat, eventów. Trzeci filar działalności gospodarczej to Dom Pracy Twórczej SDP w Kazimierzu Dolnym – dawny Dom Prasy.

Informacje szczegółowe

Ważnym aspektem działalności Zarządu było monitorowanie procesów i wydarzeń dotyczących mediów polskich i zagranicznych oraz środowiska dziennikarskiego.

Centrum Monitoringu Wolności Prasy – sztandarowa jednostka SDP – prowadzi działania mające na celu obronę wolności słowa (zgodnie z art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności), swobody wypowiedzi, swobody dziennikarza w docieraniu do źródeł informacji, umacniania wolności prasy, mediów. Monitoruje zjawiska zachodzące w polskim dziennikarstwie. Śledzi procesy sądowe oraz udziela porad dla dziennikarzy, współpracując z wyspecjalizowanymi w zakresie prawa prasowego i autorskiego prawnikami. Otacza aktywną opieką wszystkich dziennikarzy, którzy zwracają się o pomoc w związku z wykonywaniem zawodu dziennikarza.

Pracownia Wolnego Słowa w 2019 roku dokumentowała – kontynuując działalność z lat poprzednich – szeroko pojętą działalność Stowarzyszenia, prezentując ją w ramach zbiorów: historia, ludzie, dzieło. Gromadziła wydawnictwa dziennikarzy, dokumentujące dokonania dziennikarskie. Pracownia dysponuje zbiorem prasy II obiegu.

Dziennikarska Samopomoc Koleżeńska „DeSKa” w 2019 roku prowadziła swoją działalność przede wszystkim poprzez portal www.sdp.pl, zamieszczając tam oferty pracy dla dziennikarzy. DeSKa nadal działa jako agencja pośrednictwa pracy z licencją Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. W 2019 roku utrzymane były dyżury pracownika DeSKi dla dziennikarzy – odbywały się raz w tygodniu (w środy) w Domu Dziennikarza.

Wyspecjalizowany portal www.sdp.pl przekazuje na bieżąco szerokie spectrum informacji dotyczących środowiska dziennikarskiego i mediów. Podaje informacje o charakterze newsowym oraz poprzez wszechstronne formy publikacji dziennikarskich – wywiady, raporty, felietony, polemiki itp. Publikowane materiały niejednokrotnie odsłaniają patologie istniejące w społeczeństwach lokalnych i pokazują, z jakimi problemami muszą się mierzyć dziennikarze w swojej codziennej pracy. Ważną kartą działalności portalu było jak co roku prezentowanie dokonań Zarządu Głównego, oddziałów i klubów.

„Forum Dziennikarzy” to pismo adresowane przede wszystkim do środowiska dziennikarskiego i osób interesujących się światem mediów, czytane jest przez wykładowców i studentów wyższych szkół dziennikarskich, pracowników instytucji samorządowych, administracji państwowej itp. Omawia sprawy rynku mediów, wydawców oraz nadawców. Porusza tematy etyki zawodowej, wolności i niezależności mediów, kształcenia dziennikarzy i innych historycznych i aktualnych problemów środowiska. Dokumentuje działalność naszego stowarzyszenia. W 2019 roku ukazały się cztery numery „Forum Dziennikarzy”, obecnie w koncepcji dwumiesięcznika, w zmienionej szacie graficznej. „Forum Dziennikarzy” wydawane jest na wysokim poziomie autorskim i edytorskim. Każdy z numerów został wydrukowany w planowanym nakładzie 3000 egz. Każdy numer w formie elektronicznej prezentowany jest na portalu www.sdp.pl.

Jednym z wiodących projektów SDP jest **doroczny konkurs o Nagrody SDP**. W marcu 2019 roku rozstrzygnięto jego 26. edycję – była to prezentacja najlepszych prac dziennikarskich opublikowanych w 2018 roku.

Laureaci Konkursu o Nagrody SDP 2018

Główna Nagroda Wolności Słowa

za publikacje w obronie demokracji i praworządności, demaskujące nadużycia władzy, korupcję, naruszanie praw obywatelskich, praw człowieka
ufundowana przez Zarząd Główny SDP

I Nagroda w wysokości 15 000 zł

Wojciech Biedroń - „Jak mafia rządziła Warszawą”, Tygodnik Sieci, 19 marca 2018

II Nagroda w wysokości 5 000 zł

Dorota Kania - film „Ryngraf”, premiera na Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci w Gdyni, 1 października 2018

Wyróżnienie

Grzegorz Głuszak – „Sprawa Tomasza Komendy”, TVN program Uwaga, marzec, czerwiec, wrzesień 2018

Nagroda Watergate

za dziennikarstwo śledcze
ufundowana przez SDP

Nagroda w wysokości 15 000 zł

Alina Suworow – „Pogrążeni w Państwie Prawa”, TVP2 „Świat Bez Fikcji”, czerwiec 2018

Wyróżnienia

1. Andrzej Tomczak – „Pseudowęgiel”, TVP1 „Alarm”, styczeń – luty 2018
2. Karolina Baca-Pogorzelska i Michał Potocki – trzy publikacje: „Sankcje dla antracytowego barona”, „Antracytowe FAQ. O co chodzi w aferze z donbaskim węglem”, „Antracyt u Putina”, „Dziennik Gazeta Prawna”, 28 stycznia, 12 sierpnia, 12 września 2018

Nagroda im. Kazimierza Dziewanowskiego

za publikacje o problemach i wydarzeniach na świecie
ufundowana przez Polską Agencję Prasową

Nagroda w wysokości 7 500 zł

Monika Andruszewska – „Bierz ciało, póki dają”, Tygodnik Powszechny”, 8 lipca 2018

Wyróżnienia

1. Wojciech Pestka – „Miał być raj. Jest Krym”, miesięcznik „Odra”, styczeń 2018
2. Barbara Gruszka-Zych – „Paragraf 1666”, „Gość Niedzielny”, 10 czerwca 2018

Nagroda im. Krystyny Grzybowskiej

za publicystykę o tematyce europejskiej
ufundowana przez Fundację Macieja Rybińskiego

Nagroda w wysokości 7 500 zł

Tomasz Grzegorz Grosse – „Unia Europejska mniej demokratyczna”, „Rzeczpospolita”, 4 stycznia 2018

Nagroda im. Macieja Łukasiewicza

za publikacje na temat współczesnej cywilizacji i kultury oraz popularyzację wiedzy
ufundowana przez Narodowe Centrum Kultury

Nagroda w wysokości 10 000 zł

Violetta Rotter-Kozera – „Wojciech Kilar – między awangardą a Hollywood”, premiera w Kinie Iluzjon Warszawa, 13 listopada 2018

Wyróżnienia

1. Zofia Skrok – „Karliku coś ty robił w Rybniku”, TVP3 Katowice, 30 listopada 2018
2. Andrzej Mietkowski i Jan Sosiński – cykl „Archiwum zimnej wojny”, TVP Historia, 5 czerwca, 29 października, 17 grudnia 2018
3. Marcin Makowski – „Opozycja chce krwi”, Tygodnik „Do Rzeczy”, 14 maja 2018
4. Martyna Kawka – „Zakładka”, TVP3 Opole, 12 grudnia 2018

Nagroda im. Janusza Kurtyki

za publikacje o tematyce historycznej
ufundowana przez IPN

Nagroda w wysokości 10 000 zł

Jolanta Rudnik – „Trzech komandorów”, PR Koszalin, 14 maja 2018

Wyróżnienia

1. Anna Kołodziejczyk – „Ballada o pieśni”, PR Program 3, 10 stycznia 2018
2. Jacek Słomiński – „Relikwie”, TVP 3 Białystok, 15 września 2018

Nagroda Specjalna

Jury Głównego
Konkursu o Nagrody SDP 2018
za publikacje o tematyce historycznej
ufundowana przez
Fundację Solidarności Dziennikarskiej

Nagroda w wysokości 5 000 zł

Ks. Roman Sikoń z Salezjańskiego Wolontariatu Misyjnego Młodzi Świata – „Dzieci Andersa – powrót do Afryki”, TV Trwam, czerwiec 2018

Nagroda im. Eugeniusza Kwiatkowskiego
za dziennikarstwo ekonomiczne
pod patronatem Agencji Rozwoju Przemysłu

Nagroda w wysokości 10 000 zł

Jacek Krzemiński – „Drogie śmieci”, Obserwatorfinansowy.pl, 25 maja 2018

Wyróżnienia

1. Wojciech Pokora – „Polski węgiel zamiast rosyjskiego gazu”, Kurier Wnet, luty 2018
2. Radosław Jankiewicz – „Mafia lekowa”, TVP1, 5 lipca 2018
3. Małgorzata Bożek – „Ostatnia misja. Bronisław Chudzyński”, TVP3 Rzeszów, 28 stycznia 2018

Nagroda im. Aleksandra Miłskiego
dla redakcji mediów lokalnych za podejmowanie tematów ważnych dla ich społeczności lokalnych
ufundowana przez FAKRO Sp. z o.o.

Nagroda w wysokości 10 000 zł

Dwumiesięcznik „Lublin. Kultura i Społeczeństwo”

Nagroda im. Stefana Żeromskiego
za publikacje o tematyce społecznej
ufundowana przez BP Europa SE Oddział w Polsce

2 równorzędne nagrody po 5 000 zł

1. Magdalena Świerczyńska-Dolot – „Gdyby nie Gala”, Radio Gdańsk, 12 listopada 2018
2. Joanna Sikora – „Więzi”, Polskie Radio Białystok, 7 marca 2018

Wyróżnienie

Maciej Dopierała – „Zaginął Daniel, ma 13 lat”, Uwaga TVN, 3 – 4 grudnia 2018

Nagroda im. Adolfa Bocheńskiego
za wyróżniające się dokonania dziennikarskie
dla dziennikarzy do 30 roku życia
Nagrodę wręcza Grupa Energa

Nagroda w wysokości 10 000 zł

Aleksander Ziemiańczyk – „Rozmowa z byłą wiceminister Elżbietą Chojną-Duch, będąca przyczynkiem do debaty Programu 1 Polskiego Radia”, PR Program 1, 20 kwietnia 2018

Nagroda im. Kazimierza Wierzyńskiego
za publikacje o tematyce sportowej
ufundowana przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

Nagroda w wysokości 5 000 zł

Zbigniew Rytel – „100 lat polskiego sportu”, TVP Sport, TVP1, 11 listopada 2018

Wyróżnienia

1. Michał Kołodziejczyk – „Rosja oswojona”, Portal Wirtualna Polska, 14 lipca 2018
2. Monika Skrzypczak – „Niepokonani – Andrzej Bury”, TVP Katowice, 12 czerwca 2018

Nagroda im. Erazma Ciołka

za fotografię społecznie zaangażowaną
ufundowana przez Stowarzyszenie Autorów ZAiKS
oraz statuetka ufundowana przez Fundatora Prywatnego

Nagroda w wysokości 5 000 zł

Piotr Tracz - fotoreportaż „Cięża uwięziona”

Nagroda im. Eugeniusza Lokajskiego

za fotografię o tematyce sportowej
ufundowana przez Totalizator Sportowy Sp. z o.o.

Nagroda w wysokości 5 000 zł

Jacek Turczyk - fotoreportaż „Rejs”, opublikowany w Internecie w grudniu 2018 r.

Nagroda im. prof. Stefana Myczkowskiego

Klubu Publicystów Ochrony Środowiska „Ekos”
za publikacje o problemach ochrony środowiska
ufundowana przez PGK Termy Uniejów Sp. z o.o.

Nagroda - vouchery na weekendowy pobyt w Kompleksie Termalno-Basenowym w Uniejowie
Wojciech Wybranowski – „Gangsterzy na śmietniku”, Tygodnik „Do Rzeczy”, 22 lipca 2018

Wyróżnienia

1. Radosław Jankiewicz – „Tajemnica zamku w Stobnicy”, TVP1, 8 listopada 2018
2. Marek Adamczyk – „Jak pokonać smok(g)a?”, „Śląski Kurier Wnet”, luty 2018
3. Anna Kolmer – „Protest w „Dolinie Miłości””, Polskie Radio Szczecin, 4 stycznia 2018

Nagrody Specjalne

Zarządu Głównego SDP
ufundowane przez Fundację Stefczyka w łącznej wysokości 8 000 zł

1. Alina Czerniakowska (5 000 zł) – za promowanie w swojej twórczości historii Polski i pięknych wartości patriotycznych
2. Cezary Galek (3 000 zł) – za godną wyróżnienia wzorcową organizację Ogólnopolskiego Radiowego Konkursu Dziennikarskiego "W drodze do Niepodległej" na najlepszy reportaż,

dokument radiowy poruszający temat polskiej drogi do niepodległości.

Zarząd Główny SDP przyznał Laur SDP 2018 Jerzemu Jachowiczowi - za odwagę i wyznaczanie standardów dziennikarstwa śledczego w wolnej Polsce.

Stowarzyszenie wydało kolejną książkę z pracami dziennikarzy nagrodzonych w konkursie o Nagrody SDP - „**Najlepsze publikacje. Nagrody SDP 2018 roku**”. Jest to wydawnictwo o charakterze niekomercyjnym, dostępne w siedzibie SDP.

Tradycyjnie w maju SDP zaprosiło mieszkańców Warszawy na cykl imprez kulturalnych pod wspólną nazwą „**Maj na Foksal**”, w ramach którego zrealizowano wiele ciekawych wydarzeń. W tym roku „Maj” zakończył się pod koniec czerwca - tak dużo było różnorodnych przedsięwzięć.

Kluby twórcze, działające przy SDP, prowadzą swoją niezależną od głównego nurtu, wysoce sprofilowaną działalność. Kluby otwarte są dla wszystkich dziennikarzy - również dla członków innych stowarzyszeń dziennikarskich i dziennikarzy niezrzeszonych. Liderzy klubów wykonują swoją pracę społecznie, w oparciu o regulaminy zatwierdzone przez Zarząd Główny SDP.

Klub Publicystyki Kulturalnej organizował comiesięczne spotkania, zapraszając do prezentacji swojego dorobku uznanych poetów, pisarzy, publicystów, często byli to utytułowani członkowie tego klubu; prowadził też interesujące dyskusje z przedstawicielami instytucji związanych z szeroko pojętą kulturą. Klub aktywnie włączył się w organizację cyklu wydarzeń kulturalnych „Maj na Foksal”.

Klub Fotografii Prasowej z wielkim rozmachem, przy wsparciu finansowym Stowarzyszenia, organizował w foye Domu Dziennikarza ekspozycje fotografii prasowej w ramach cyklu wystawienniczego „Fotografia Prasowa. Prezentacje”; niektóre z tych wystaw użyczane były do innych miast. Odpowiednio przygotowane ekspozycje przenieśliśmy na ogrodzenie naszej

posesji od strony ulicy Foksal, by dotrzeć z twórczością członków klubu do jak największego grona odbiorców. Klub tradycyjnie włączył się w organizację dwóch nagród dla fotoreporterów, prowadzonych w ramach konkursu o Nagrody SDP – Nagrody im. Erazma Ciołka oraz Nagrody im. Eugeniusza Lokajskiego. W 2019 roku kontynuował projekt z 2018 roku - w okresie letnim klub wyszedł ze swoimi pracami w plenery do wsi Wojnowo koło Rucianego Nidy na Mazurach.

Klub Akapit działa wielopłaszczyznowo w środowisku dziennikarzy seniorów - począwszy od comiesięcznych spotkań w formule klubowej z ciekawymi prelegentami, poprzez sezonowe akcje, do systematycznej opieki nad kolegami znajdującymi się w najtrudniejszej sytuacji bytowej. W tym roku członkowie zorganizowali wycieczkę krajoznawczą.

Klub Publicystów Ochrony Środowiska „Ekos” aktywnie włączał się w kampanie służące działaniom proekologicznym, współorganizował konkursy dla dziennikarzy, szkolenia branżowe, sesje wyjazdowe. Tradycyjnie współpracował z SDP przy organizacji Nagrody im. Kazimierza Myczkowskiego, przyznawanej w ramach dorocznego konkursu o Nagrody SDP za wybitną publicystykę dotyczącą tematyki ochrony środowiska.

Nie do przecenienia dla środowiska dziennikarskiego jest działalność najstarszego z klubów SDP - **Narciarskiego Klubu Dziennikarzy „Kaczka”**, który ma w swojej historii 64- letnią tradycję organizowania Narciarskich Mistrzostw Polski Dziennikarzy.

W 2019 roku swoją działalność kontynuował **Dyskusyjny Klub Filmowy „Dialog”**, nawiązujący do tradycji ambitnego kina studyjnego Foksal. Raz w miesiącu organizowana była projekcja wybitnych filmów – w tym roku kina światowego – połączona z bardzo ożywioną dyskusją.

Zarząd Główny wypełniał swój statutowy obowiązek wspierania dziennikarzy znajdujących się w potrzebie. **Działania pomocowe** szły wielopłaszczyznowo.

Opieka prawna dla dziennikarzy

Tradycyjnie prawnik - doradca Zarządu Głównego SDP prowadził w Domu Dziennikarza przy Foksal dyżury dla dziennikarzy – poradnictwo w zakresie prawa pracy, praw autorskich, prawa prasowego. Dziennikarze mogli uzyskać pomoc prawną bezpośrednio w siedzibie SDP, telefonicznie i za pośrednictwem poczty elektronicznej. Przykładowo - możliwe były m.in. takie

działania, jak sporządzenie przez prawnika pisma do pracodawcy w obronie dziennikarza, przygotowanie pozwu do sądu pracy lub sądu cywilnego, przygotowanie dalszych pism procesowych lub innych pism do organów państwowych.

SDP prowadziło dwa fundusze pomocowe – **Fundusz Oddziałów** skierowany do oddziałów SDP oraz **Fundusz Pomocy Koleżeńskiej**, przeznaczony dla dziennikarzy znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej; zawiaduje nim Komisja Interwencyjna SDP. Regulaminowym celem Funduszu Oddziałów jest wspieranie działalności statutowej oddziałów. Środki finansowe Funduszu przeznaczone na różnorodne projekty oddziałów. Przede wszystkim na bieżącą działalność statutową tych oddziałów, które się o nią ubiegały. Również na organizację konkursów prowadzonych przez oddziały SDP: w Olsztynie, Bydgoszczy, Krakowie. Udzielono też wsparcia finansowego oddziałowi SDP w Rzeszowie na restaurację polskich grobów na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie oraz na organizację regat dla dziennikarzy na Zalewie Solińskim. Oddział w Olsztynie wydawał m. in. przy pomocy środków Funduszu pismo „Bez Wierszówki” – magazyn społeczno – kulturalny, o szerokim zakresie tematycznym i walorach edytorskich.

Dziennikarze – głównie ci mieszkający w Warszawie - korzystali z bezpłatnych porad lekarskich w Centrum Medycznym Damiana.

Działalność pomocową prowadziło również Centrum Monitoringu Wolności Prasy SDP- obserwację procesów dziennikarzy, które toczyły się przed sądami rejonowymi i okręgowymi w całej Polsce. CMWP SDP objęło swoją pomocą kilkudziesięciu dziennikarzy, co było możliwe m.in. dzięki zaangażowaniu społecznych obserwatorów.

Działalność zagraniczna Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich w roku 2019

W 2019 Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich wielokrotnie występowało na forum międzynarodowym w sprawach ważnych dla środowiska dziennikarskiego w Polsce i za granicą.

Na stronach internetowych SDP zamieszczane były informacje o działaniach podejmowanych przez europejskie i międzynarodowe organizacje dziennikarskie (przede wszystkim przez Europejską Federację Dziennikarzy, do której SDP należy).

Przedstawiciele Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich spotykali się dziennikarzami z zagranicy odwiedzającymi Polskę.

Jak co roku Stowarzyszenie zaangażowane było w realizację międzynarodowych projektów grantowych.

Na terenie całego kraju prowadzone były poprzez oddziały SDP różnorodne formy działalności statutowej, np. konkursy, spotkania, konferencje, debaty. Siłą rzeczy najwięcej ich było w Domu Dziennikarza w Warszawie, organizowanych w wyspecjalizowanej jednostce, jaką jest Centrum Prasowe Foksal.

Działalność gospodarcza SDP

W Domu Dziennikarza z wielkim rozmachem funkcjonuje **Centrum Prasowe Foksal** - profesjonalne miejsce prowadzenia konferencji prasowych, debat, eventów biznesowych, którego praca jest częścią składową działalności gospodarczej Stowarzyszenia.

SDP prowadzi **Dom Pracy Twórczej w Kazimierzu Dolnym**. Na obiekt składają się: hotel dla 120 gości, profesjonalne sale konferencyjne oraz restauracja.

STOWARZYSZENIE
DZIENNIKARZY POLSKICH
ZARZĄD GŁÓWNY
00-366 Warszawa, ul. Foksal 3/5
tel/fax 8278720, NIP 525-10-65-229